

Шаўковы шлях да Сінявокай

Асляпляльныя кветкі і ювелірная вышыўка на шаўковых творах моднага мастацтва, размовы пра стварэнне вялікіх культурных цэнтраў, універсальная мова драмы ў выкананні тэатра з Пекіна, экспертызі ў эпоху кіравання дынастыі Чжоу — усё гэта стала часткай Дзён культуры Кітая ў Беларусі, якія прыйшли з 12 па 14 кастрычніка. Дэлегацыю замежных гасцей узначаліў намеснік міністра культуры КНР Дзін Вэй, які сустрэўся з міністрам культуры Беларусі Барысам Святловым.

БЕЗ СУПЯРЭЧНАСЦЕЙ

«Дзякуючы гастролям нашых артыстаў, іх удзелу ў кітайскіх фестывалях і форумах, кітайская публіка ўжо добра знаёмае з беларускай музыкай, балетам, мастацтвам. Пасля ўсталявання дыпламатычных адносін партнёрства двюх краін развіваецца дынамічна і стабільна. Узаемныя візіты кіраўнікоў наших дзяржаў Аляксандра Лукашэнкі і Сі Цзіньпіна вывельі яго на асабліва высокі ўзровень. Трэба працягваць будаваць мост дружбы. Механізм наладжаны, дастаткова напоўніць яго новымі ідэямі, бо ў нашых краінах найбагацейшая традыцыйная культура, і гэта сапраўды аб'ядноўвае», — сказаў перад адкрыццем Дзён культуры Дзін Вэй.

Барыс Святлоў таксама зазначыў, што гуманітарнае супрацоўніцтва Беларусі

і Кітая з кожным годам выходзіць на новы ўзровень. Гэта, на яго думку, абумоўлена адсутнасцю супярэчнасцей і агульнасцю зневінні і ўнутранай палітыкі. «У найбліжэйшы час плануецца стварэнне культурнага кітайскага цэнтра ў нашай краіне. Потым наадворт — беларускага ў Кітаі. Вызначаны і іншыя задачы: наладзіць сувязі паміж міністэрствамі, арганізацыямі па канкрэтных напрамках, падрыхтаваць эканамічную і юрыдычную глебубу», — дадаў міністр культуры.

ВЕКТАР КУЛЬТУРНЫХ КАНТАКТАЎ

Больш падрабязна пра гісторыю і далейшае развіццё адносін двюх краін разважалі на сумесным пасядженні

Міністр культуры Беларусі Барыс Святлоў і намеснік міністра культуры Кітая Дзін Вэй адкрываюць выстаўку «Лудоўны шоў».

камісіі па культурным супрацоўніцтве беларуска-кітайскага міжмурадавага камітэта. Мерапрыемства адбылося 13 кастрычніка ў Нацыянальнай бібліятэцы Беларусі.

Паводле намесніка міністра культуры Кітая, камісія па культурным супрацоўніцтве — гэта новая эфектыўная платформа для каардынацыі сумесных працы. Спадар Дзін Вэй выказаў свае прапановы па правядзенні сумесных кінематографічных і турыстычных фестываляў, узмацненні сувязей паміж музеямі, бібліятэкамі і фондамі, якія адказваюць за культурную спадчыну. «У Кітаі вельмі любяць беларускіх мастакоў і артыстаў. Таму мы запрашаем іх больш актыўна паказаць сябе ў Кітаі», — заклікаў намеснік міністра.

Што яшчэ мае на мэце беларуска-кітайскі гуманітарны вектар? Узаемныя творчыя сустэрні і гастролі артыстаў, майстар-класы, абмены музычнымі калектывамі, мастацкімі і кніжнымі выставкамі, тэатральнымі пастаноўкамі.

Удзельнікі камісіі, сярод якіх — вышэйшая службовая асобы дзяржавы, дыпламаты і літаратары, гаварылі і пра ўжо наладжаныя сувязі ў кнігавыдавецкай дзейнасці, літаратуры, супрацоўніцтве на інфармацыйным полі, у сферы масмедиа.

Дарэчы, беларуская друкаваныя выданні культурнага напрамку ахвотна супрацоўнічаюць з кітайскімі майстрамі пяра. У айчынных выдавецтвах рэгулярна з'яўляюцца зборнікі вершоў азіяцкіх творцаў. Хочацца верыць, што ў Кітаі таксама будзе развівацца падобная практика ў дачыненні да нашых паэтаў, празаікаў і публіцыстаў. Але вернемся да святочнага адкрыцця — чым Кітай здзвіў нас гэтым разам?

Упершыню Пекінскі тэатр народнага мастацтва, адзін з самых буйных у Паднебеснай, выступіў у Мінску. Дні культуры Кітая ў Беларусі стартавалі ярка.

Чытайце на стар. 8

Сцэна са спектакля «Наці Цзын Кэ» Пекінскага тэатра народнага мастацтва.

Шаўковы шлях да Сінявокай

САГА ПРА АДВАЖНАГА ВАЯРА

Звон кінжалаў доблесных ваяроў, шоргат шаўковых сукенак прыгожых дам, мудрыя выслоўі сівых старцаў, што ажылі ў Нацыянальным акадэмічным тэатры імя Янкі Купалы...

Неверагодна эфектная касцюміраваная драма «Наш Цзын Кэ», якую пабачылі гледачы, — гэта гісторыя адважнага, здольнага на подзвіг маладога чалавека з далёкіх 220 — 30-х гадоў да нашай эры, — часу, калі кітайская зямля была падзелена на некалькі царстваў. У аснове сюжэта — рэальная гістарычная падзея.

У перыяд дынастыі Чжуо ў Кітая разгортаўся вострая барап'яба паміж царствамі. Адзін

кіраўнік плануе змову супраць другога. Спектакль, з аднаго боку, распавядае пра сяброўства, высакароднасць і каханне, а з другога — пра спакушэнні і зраду. Дыялог герояў неверагодна эмацыйнальны і насычаны. Ледзь паспяваеш сачыць за развіццем падзеі, але затое колькі філасофскіх думак! Спектакль нагадвае своеасаблівую прытчу з элементамі прыгодніцкага драйву: светлавыя эфекты ўзмініяюць адчуванне пастаяннага руху. Аўтар п'есы, што паслужыла асновай для пастаноўкі, — першы грамадзянін КНР, лаўрэат Нобелеўскай прэміі па літаратуре Мо Янь.

Сімвалічна, што візіт Пекінскага тэатра народнага мастацтва з'яўляецца жэстам у адказ.

Філасофія і прыгоды: два ў аднім.

У 2013 годзе на яго сцэне выступаў калектыў купалаўцаў.

ДЗЕ ЗНАХОДЗІЦЦА ЦЫПАА?

Кітай са старажытных часоў вядомы як «царства параднага адзення». Працягам Дзён культуры стала выстаўка кітайскага касцюма — серыя шэдз'уроў ткацтва і вышыўкі XIX — XXI стагоддзяў. Экспазіцыя «Цудоўны шоўк» адкрылася 13 кастрычніка ў Нацыянальным мастацкім музеі Беларусі.

Грацыёзныя, завужнаныя вячэрнія сукенкі, шырокія парадныя і вясельныя тунікі, жаночыя традыцыйныя касцюмы «цыпаа», упрыгожэнні для запясцяў і галаўных

Кітайская сукенка — у трэндзе.

фото Кастусь Дробіц

Спадар Дзін Вэй раскрывае інтыр'єу Дзён культуры.

ӯборы са срэбра, кашалькі найтанчайшага вырабу... Усё гэта багацце шаўковых твораў з лёгкасцю засланіла б прыгажосць самай яркай кветкавай паляны, азоранай сонцем. Нягледзячы на мноства элементаў кожнага са строяў, ні адзін не выглядае перагруженым

— здаецца, іх ствараў ювелір! Разглядаючы кітайскія јуборы, вывучаеш гісторыю, бо кожны з іх належыць пэўнай дынастыі ці народнасці: Цын, Мяя, Даі, Чжуан.

Намеснік кіраўніка Музея жанчын і дзяцей Кітая Ян Юань паведаміла, што кітайская культура імкненца да гармоніі, талерантнасці, таму ў адзенні жанчын можна заўважыць як незвычайнія спалучэнні, сучасныя элементы, так і чароўную вытанчанасць, класічныя формы. «Упрыгожванні не толькі робяць сукенкі трохмернымі, але і звязраюць увагу на глыбіню культуры нашай краіны. Акрамя таго, з дапамогай вышывак і шаўковых тканін падкрэсліваецца абаяльнасць жанчын», — канстатавала Ян Юань.

Сакрэт вырабу шаўковай ніткі ў сучасным Кітая захоўваецца ў сваім першапачатковым выглядзе да гэтага часу. Тэхнолагія, мік іншым, была прыдумана некалькі стагоддзяў таму і спачатку трymалася ў вялікай таямніцы. Культура кітайскага

кастюма так дынамічна развіваеца, што, зайшоўшы ў краму дзе-небудзь у Шанхай, трапляеш на «райскі востраў» — вочы разбягаюцца ад багацця расфарбованак і фасонаў.

КВЕТКАВЫ РОССЫП

Любоў да традыцыйных касцюмаў ва ўсіх жыхароў Паднебеснай — на генетычным узроўні. Для іх гэта не проста прыгожая вопратка, а частка багатага мастацтва і вытанчанага густу прадстаўнікоў сваёй цывілізацыі.

Падчас адкрыцця экспазіцыі гледачы змаглі атрымаць асалоду яшчэ і ад моднага паказу. Каліграфія, адважная кампіляцыя азіяцкіх традыцый і заходніх навінак, зліцце стыляў розных нацыянальнасцей, багацце кветкавага арнаменту — усё гэта знайшло адлюстраванне ў творах дызайнера Кітай-Чэн, пераемніцы стагадовай гандлёвой маркі «Цыюань».

Арганізатарамі выстаўкі выступілі Кітайская карпарацыя па зневінных культурных мерапрыемствах і Музей жанчын і дзяцей Кітая пры падтрымцы Міністэрства культуры КНР. Убачыць выстаўку можна будзе да 24 кастрычніка.

Марыя ВОЙЦІК